

Přijetí ikony Královna františkánské rodiny v Plzni

Ikona Královny františkánské rodiny vznikla v roce 2018 v Litvě u příležitosti III. evropského kongresu Františkánského sekulárního řádu (OFS) a Františkánské mládeže (YouFra) s mottem: „Z jeho nitra potečou proudy živé vody.“ (J 7,38). Ikona putuje evropskými zeměmi – hostili ji už ve Švýcarsku, Chorvatsku, Holandsku, Maďarsku, Rusku, na Slovensku a Ukrajině, v Bosně a Hercegovině, ve Slovinsku a nyní máme tu čest my.

Ikona je vlastně modlitbou s velkou symbolikou. Tato je navíc i relikviářem, protože jsou v ní zabudovány ostatky sv. Františka, sv. Kláry a sv. Alžběty Uherské – hlavních patronů františkánských řádů.

Pout' ikony Královny františkánské rodiny v Evropě – tradice a vznik

Obnova spirituality východních ikon je patrná již několik desetiletí. Je to znamení rostoucí potřeby autentického duchovního jazyka křesťanského umění. Objevování křesťanských ikon odhaluje pohled do neviditelného a umožňuje nám dotknout se reality duchovního a eschatologického světa.

Naše nejstarší tradice, kterou plně sdílíme s našimi pravoslavnými bratry, učí, že jazyk krásy, který slouží víře, je schopen zasáhnout srdce lidí a pomoci jim ve vnitřním poznání Boha Otce a Ježíše Krista, Syna Božího, který se stal člověkem a který je „... stejný včera, dnes i navěky.“ (Žd 13,8).

Symbolika a popis

Maria a Kristus

Obraz na ikoně není naturalistický, protože vše je proměněno Božím světlem, které je znázorněno zlatým pozadím. Svatozář (*lat. nimbus*) znamená svatost, tj. život podle Božího Ducha. Velké otevřené oči jsou znamením laskavosti. Malá zavřená ústa symbolizují uctívání v tichosti. Dlouhý a tenký nos je znamením směřování vzhůru k Bohu.

Ikona Královny františkánské rodiny je jedním z typů ikony Matky Božího milosrdenství. Jméno Matky Božího milosrdenství je zkrácené – označené řeckými písmeny ΜΡ ΘΥ, což znamená Matka Boží. Tato ikona vyjadřuje zvláštní vztah lásky mezi Matkou a Synem s důrazem na její lidství.

Kristus, jehož jméno je zkráceno a označeno řeckými písmeny ΙϞ ΧϚ, což znamená Ježíš Kristus, má ve své svatozáři kříž, kterým vyjadřuje svou lásku k lidstvu. Dítě Ježíš má na sobě světlou tuniku lemovanou zlatou šerpou. To naznačuje, že Dítě je Vládce, Pán světa, který má moc nad veškerým stvořením. Modré a červené tečky na tunice symbolizují jeho dvě přirozenosti: lidskou a božskou. Ježíšův plášť je utkán ze zlatých nití, což představuje jeho královské božství.

Maria má na sobě modrou tuniku (modrá je barva lidství) a omoforion, dlouhý plášť zakrývající hlavu a ramena. Ten je červený, což symbolizuje Boží milost a plnost, kterou byla Maria zahalena. Tři kříže připomínající hvězdy na Mariině hlavě a ramenou znamenají, že zůstala Pannou před porodem, během něj i po něm.

Maria naslouchá našim modlitbám a přimlouvá se za nás u svého Syna. Maria nás směřuje k Ježíši a vede nás k němu.

Svatý František, svatá Klára a svatá Alžběta Uherská

Ve spodní části ikony vidíme ve třech kruzích tři nejvýznamnější světce všech tří řádů Františkánské rodiny. Svátý František z Assisi je uprostřed, svatá Klára z Assisi je po jeho levici. Jsou to zakladatelé obou řádů Františkánské rodiny. Vedle nich je svatá Alžběta Uherská, patronka Františkánského světského řádu. Jména světců jsou napsána pod jejich obrazy.

Titul ikony zní Královna Františkánské rodiny (*lat. Regina Familiae Franciscanae*). V řeholi Františkánského sekulárního řádu čteme: „Panna Maria, pokorná služebnice Páně,

ochotně poslouchala každé jeho slovo a výzvu. František ji zahrnul nepopsatelnou láskou a prohlásil ji za Ochránkyni a Pečující Matku své rodiny.“ (Řehole OFS, č. 9)

Meditace – doporučený materiál k rozjímání:

„Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze něj a bez něj nepovstalo nic, co je. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. A to světlo svítí ve tmě a tma je nepohltila.“ (J 1,1-5)

Ve tmě se zjevil Božský prostor. Na ikoně je tento prostor vyznačen červenou linkou kolem rámu. Je to jako vymezený Boží prostor. Červená barva označuje Božskou přirozenost. Tento posvátný prostor je Božský, který je symbolizován zlatem.

Světlo září v temnotě. Tma jsou dny našeho života: chaos, shon, povinnosti. Ikona je světlo, které září v této temnotě. Ikona je přítomnost Boha, který přebývá mezi námi. Toto božské světlo vše proměňuje a osvětluje, osvěcuje celé naše okolí. Toto světlo nás může zasáhnout v každém okamžiku. (*František Luboš Kolafa, OFS*)

(*Na snímcích: převzetí ikony v bazilice ve slovinském Mariboru a přivítání ikony českými františkány na Hostýně.*)

